

Casanova de les Garrigues

Cercs

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: A la zona central del municipi, a l'àrea denominada les Garrigues o Vilosiu.

Coordenades:

Latitud: 42.13635
Longitud: 1.82567
UTM Est (X): 402952
UTM Nord (Y): 4665582

Classificació

Número de fitxa 08268 - 13
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern
Segle XVII-XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Observacions protecció: BCIL, núm. 978-I, de 13/04/2005
Número inventari si. IPA 30683
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Productiu
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Cercs. Ctra. de Ribes, 20. 08698 Cercs
Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dl., 15/02/2016 - 01:00

Descripció

Es tracta d'una masia que documentalment es remet a l'època medieval. S'assenta en un indret abanclat i està formada per un conjunt d'edificacions independents que integraven una explotació agro-ramadera. El conjunt, que ha estat recentment restaurat respectant la morfologia i els trets arquitectònics tradicionals, s'utilitza amb finalitats turístiques de caràcter residencial. Dins la masia, el cos principal és una edificació de grans dimensions que es forma a partir de la unió de dues naus de planta rectangular. Destaca un petit cos adherit al parament nord que sobresurt lleugerament. Degut al desnivell del terreny, l'edifici presenta diverses alçades, essent la part de tramuntana la major, aixecant-se sobre PB+3. La coberta, de teula aràbiga, cau a dos vessants amb un carenat, orientat est-oest, perpendicular a la façana principal. Cal tenir en compte que la coberta de la nau ubicada a l'extrem oriental es troba a una alçada inferior. Es tracta d'un edifici construït en base a murs de pedres irregulars, de mida mitjana, rejuntats amb morter. A les cantonades es disposen carreus més grans i ben treballats, fet que atribueix consistència i reforça l'estructura. Fruit de les reformes esmentades, els paraments es mostren a pedra vista exceptuant part de la façana posterior, que està arrebossada amb morter industrial. Múltiples obertures es reparteixen de manera més o menys endreçada al voltant de l'edifici. Les finestres, de diverses dimensions, són majorment de tall quadrangular i acaben amb llinda de fusta; entre les portes, de les tres que s'obren al parament principal, les dues laterals són adovellades amb arc de mig punt, mentre que la del mig és rectangular i amb llinda de fusta. Cal posar en relleu el conjunt de grans obertures de la nau occidental que ocupen, pràcticament, la totalitat de la seva façana principal. Complementant el conjunt, uns metres al sud es troben dues pallisses que han perdut la seva funció original i que, un cop rehabilitades, funcionen com a habitatges. Ambdues s'aixequen sobre PB+1 i comparteixen característiques amb l'edificació principal en quant a materials i construcció. Com a principal diferència, assenyalar que presenten grans obertures amb tancament de vidre i fusta; igualment els panells de fusta que envolten la pallissa oriental en el parament del primer pis.

Observacions:

La masia té funcions de casa de turisme rural, com a Residència Casa de Pagès (RCP); a més, forma part dels allotjaments adherits al Consell Regulador del Camí dels Bons Homes (o GR-107).

L'accés en vehicle a la masia es produeix pel camí de la Figuerassa, des de la carretera de Berga als Rasos de Peguera o bé, des d'un pista asfaltada que surt prop del poble de Cercs.

La masia consta catalogada com a BCIL núm. 978-I, per Acord de Ple del Consell Comarcal del Berguedà, de 13/04/2005. Recentment ha estat proposada la pèrdua de la protecció BCIL, però modificant-la per la de Zona d'Expectativa Arqueològica, ja que s'ha valorat que els valors arquitectònics són baixos, però poden existir estructures més antigues en els subsòl.

Història

Al segle IX consta documentada l'església de Santa Maria de les Garrigues o de Vilosiu, la qual era el centre religiós del petit nucli o agrupació de masos de Vilosiu, aquests es trobaven repartits per la vall, essent l'emplaçament de la Casanova de les Garrigues dins d'aquesta àrea. Del conjunt dels masos existents i localitzats a la vall, s'han realitzat excavacions arqueològiques en dos dels masos, conclouent que eren edificis del període bastits entre els segles IX i X i que van perdurar fins entorn els segle XIV, moment a partir del qual es van anar abandonant. Sembla doncs que la zona va estar habitada al llarg de l'edat mitjana. Els masos es troben sota la influència del castell de Blancafort, que s'aixeca en un turó força proper. Sembla que la masia ha experimentat diferents fases constructives, sense que es pugui detallar l'origen precís de la construcció. En aquest sentit, l'estructura principal de la casa que ha arribat als nostres dies pot correspondre a una obra sobretot dels segles XVII i XVIII, per bé que amb reformes i ampliacions posteriors importants. No es pot descartar, però, que conservi restes més antigues.

També al 1856, en el llibre "Registro de las casas de campo de cada distrito y los aforados de guerra. nº63. 1856 nº 32" (ACBR), en l'apartat corresponent al poble de la Cercs hi ha la referència a Casanova i en la

qual hi consta Ramon Vila.

La casa va restar uns anys deshabitada. Actualment està restaurada i funciona com a casa de turisme rural.

Bibliografia

BOLÒS, J. (1984): Un mas pirinenc medieval: Vilosiu B (Cercs, Berguedà). Lleida: Universitat de Lleida, col. Espai/temps, núm. 26.

PERARNAU, J.; PIÑERO, J. (1992): Catàleg de protecció del patrimoni històric, arquitectònic, natural i ambiental del terme municipal de Cercs. Fitxa RU. 3. Ajuntament de Cercs.

TORRES, C.A. (1905) . Itinerari per les Valls Altes del Llobregat. Berguedà. Barcelona.

VVAA (2003): El Camí dels Bons Homes. Topoguia de la ruta dels càtars de Berga a Montsegur (nou tram amb sortida de Solsona fins a Gòsol) 2a edició, Altair. 2003. Barcelona.

